

مجموعه کتاب‌های هدف‌دار

جامعه‌شناسی

وحید تمنا

فروغ نجمی تیموریان

زهرا وکیلی

نسترن احمدی

درس ۱۶

با دقت و آرامش مطالب آموزشی آن را بخوانید.

هویت ایرانی (۳) «هویت جمیعتی و اقتصادی ایران»

جمعیت هر جامعه چه رابطه‌ای با هویت آن دارد؟

- جمعیت و پیزگی‌های آن:

▶ جمعیت هر جامعه بخشی از **هویت آن** محسوب می‌شود.

▶ «جمعیت» و «اقتصاد» از عینی‌ترین ابعاد هویت جامعه محسوب می‌شوند.

▶ اولین شرط **بنای** هر جامعه، جمعیت آن است. با انقراض جمعیت یک جامعه، آن جامعه نابود می‌شود. نبود یا کمبود اعضای جامعه، بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی بر زمین می‌ماند.

چه رابطه‌ای میان جمیعت و هویت جوامع وجود دارد؟

▶ برای پاسخ به این سوال، به دو نکته از درس‌های گذشته نیاز داریم:

(اول) خواندیم که جهان اجتماعی پدیده‌ای **معنادار** است و به معانی مشترک و آگاهی‌های مشترکی که جهان اجتماعی براساس آن ساخته می‌شود، **فرهنگ** می‌گویند.

(دوم) خواندیم که هویت هر جهان اجتماعی براساس فرهنگ (عاید و ارزش‌های کلان) آن شکل می‌گیرد و به همین دلیل از آن به «هویت فرهنگی» تعبیر می‌شود.

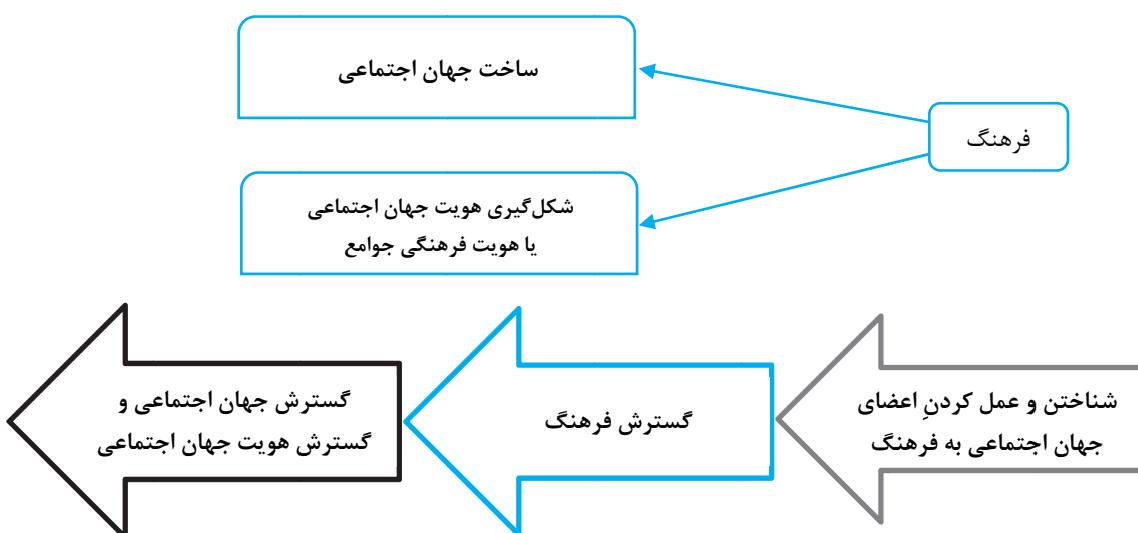
◀ در نتیجه:

گسترش جهان اجتماعی از طریق **گسترش فرهنگ** و معانی آن صورت می‌گیرد و هر عاملی که در گسترش فرهنگ و معانی آن موثر باشد، در بسط **هویت جهان اجتماعی** اثرگذار است.

راه گسترش هر فرهنگ، **شناختن** (اندیشیدن)، **پذیرفتن** و **عمل کردن به آن** است.

شناختن و عمل کردن صرفاً از عهده افراد و اعضای جهان اجتماعی بر می‌آید. به عبارتی، اعضای جهان اجتماعی، **حامل** و **عامل فرهنگ** و **معانی آن** هستند. در نتیجه هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ بیشتر باشد، آن فرهنگ **بسط** بیشتری می‌یابد.

این روابط در نمودارهای زیر خلاصه شده است:

کاهش و افزایش جمیعت و آثار آن در جهان اجتماعی:

◀ **افزایش جمیعت** یک جهان اجتماعی نشانگر **گسترش فرهنگ** و **معانی آن** است و **کاهش جمیعت** یک جهان اجتماعی بهمنزله **حدود شدن گستره آن** است.

◀ کاهش جمیعت یک جهان اجتماعی می‌تواند **زمینه‌ساز بسط و تسلط** جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. در نتیجه تأمین جمیعت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است.

با ازدواج و تشکیل خانواده، میان زن و مرد موذت و رحمت ایجاد می‌شود. با گذشت زمان و تولد فرزندان این معانی و ارزش‌ها افزایش می‌یابد. با لحاظ کردن نسبت‌های خانوادگی مثل پدربرزرگ، مادربرزرگ، خاله، عمو و غیره نظام خویشاوندی گستردگی داریم که میان اعضاء آن، موذت و رحمت بیشتری شکل می‌گیرد.

اسلام و مسئله جمعیت جهان اسلام:

هدف اسلام تأسیس «جهان اجتماعی توحیدی» و «گسترش آن» است.

لازمه تحقق این هدف، داشتن **جمعیت مناسب** است.

جمعیت مناسب جمعیتی است که:

شرط اول فرهنگ و معانی‌ای که در آن بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد نه باطل

شرط دوم اعضای جامعه، حاملان و عاملان این فرهنگ حق باشند.

فقدان هر کدام از دو شرط بالا مانع از تحقق جهان اسلام توحیدی است. بدین صورت که:

نیو شرط اول: جامعه **مشرک** می‌سازد؛ یعنی جامعه‌ای که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد.

نیو شرط دوم: جامعه **فاسق** می‌سازد؛ یعنی جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند.

تفاوت گروه‌های دو نفره با گروه‌های سه نفره و بیشتر:

گروه سه نفره اگرچه تنها یک عضو بیشتر از گروه دو نفره دارد، اما همین یک عضو می‌تواند تفاوت‌های مهمی ایجاد کند.

مشخصات گروه‌های دو نفره:

* کناره‌گیری هر یک از اعضاء، به نابودی گروه می‌انجامد.

* در این گروه فرد تنها با فرد رابطه دارد و از رابطه فرد و گروه (جمع) خبری نیست. (گروه به جمیع بیش از دو نفر گفته می‌شود.)

* گروه دو نفره چیزی غیر از اعضاش نیست و هیچ واقعیتی فراتر از اعضای خود ندارد. به این خاطر که فرد با جمیع در ارتباط نیست و تنها با فرد دیگری تعامل دارد.

مشخصات گروه سه نفره:

* عضو سوم باعث پیدایش دو رابطه جدید می‌شود: غیر از رابطه «الف-ب»، دو رابطه «الف-ج» و «ب-ج» نیز ممکن می‌شود.

* پیدایش این دو رابطه جدید نتایجی در بی دارد. مثلاً این که عضو سوم می‌تواند نقش واسطه و داور را در میان دو عضو قبلی ایفا کند و این طریق تنش‌ها را کم کند و مانع فروپاشی گروه شود یا می‌تواند میان دو عضو دیگر تضاد و تفرقه ایجاد کند و از این تفرقه برای رسیدن به منافع خودش استفاده کند.

* در گروه سه نفره علاوه بر اعضاء، پدیده جدیدی به نام گروه (جمع) به وجود می‌آید که محصول عضویت همان فرد سوم است.

* در گروه سه نفره رابطه فرد و گروه (جمع) امکان‌بزیر می‌شود.

مقایسه گروه‌های کوچک با گروه‌های بزرگ و نقش نهادها:

* در گروه‌های کوچک با اعضاء محدود، اعضاء می‌توانند با یکدیگر ارتباط رو در رو و **مستقیم** داشته باشند و با داد و ستد (مبادله پایاپایی) با یکدیگر، نیازهای خود را برطرف کنند.

* با افزایش جمعیت در یک گروه، روابط **بی‌واسطه** ناممکن می‌شود و روابط به کمک «نهادها» برقرار می‌شود.

* هر نهاد مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای اختصاص می‌یابد. در نتیجه گسترش نهادی، همان گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی است.

* بنابراین لازمه بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است.

سیاست‌های جمعیتی:

تعريف سیاست‌های جمعیتی: در مواقعي که جهان اجتماعی با کاهش یا افزایش جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد، برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند و با همراهی و همکاری مردم برای تأمین جمعیت، تدبیر و راه حل‌هایی را به اجرا درمی‌آورد که «سیاست‌های جمعیتی» نامیده می‌شود. این سیاست‌ها می‌توانند در راستای افزایش یا کاهش جمعیت باشد.

سیاست‌های جمعیتی در جوامع غربی:

امروزه جوامع غربی به علت‌هایی مانند بالا رفتن سن ازدواج، طلاق، رفاهزدگی و مصرف‌گرایی با مسئله کاهش جمعیت و عوارضی چون پیری و سالمندی جمعیت مواجه‌اند.

کاهش جمعیت یکی از شخص‌های جهان اجتماعی متعدد است. چون در جهان متعدد، فردگرایی و اصالت لذت رواج می‌یابد که این دو ویژگی با فرزندآوری که نیازمند ایثار و فداکاری است در تضاد قرار می‌گیرند.

مهمنترین کارکرد خانواده فرزندآوری و تأمین جمعیت است و اختلال در نهاد خانواده، جهان اجتماعی را با کاهش جمعیت مواجه می‌کند. فرزندآوری کمتر و کاهش شدید جمعیت باعث **چاله جمعیتی** می‌شود.

جوامع غربی برای **جران** کاهش جمعیت، سیاست‌های تشویقی و همچنین پذیرش مهاجران را در دستور کار خود قرار داده‌اند.

• سیاست‌های جمعیتی در ایران:

ایران در دو برهه زمانی، سیاست‌های کاهش جمعیت را اجرا کرد:

(اول) پیش از انقلاب اسلامی که از سال ۱۳۴۵ تا زمان پیروزی انقلاب ۱۳۵۷ به طول انجامید. طی این دوران میزان رشد سالانه جمعیت از ۳/۱ به ۲/۷ درصد در سال کاهش یافت.

(دوم) از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰ که در نتیجه آن میزان رشد سالانه جمعیت از ۳/۹ به ۱/۳ درصد کاهش یافت.

کاهش جمعیت در ایران زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم کرد.

از سال ۱۳۹۰ تجدیدنظر در سیاست‌های کاهش جمعیت شروع شد و سرانجام در سال ۱۳۹۳ اصول کلی سیاست‌های جمعیتی کشور تصویب شد.

• نسل‌کشی یا پاک‌سازی نسلی:

هر گونه اقدام به نابودی و حذف فیزیکی کل یا بخشی از جمعیت یک گروه بومی، قومی، مذهبی و غیره را **نسل‌کشی** یا **پاک‌سازی نسلی** می‌گویند.

پدیده نسل‌کشی در جهان، **نشانگر** ابعاد هویتی جمعیت است.

۱. اروپاییان در هجوم به قاره امریکا، برای تأمین سلطه خود دست به نسل‌کشی ساکنان بومی (سرخپستان) زدند و در یک مقطع پنجاه ساله، پانزده میلیون سرخپوست را نابود کردند و مناطقی نظیر هائیتی، کوبا، نیکاراگوئه و سواحل ونزوئلا را که تراکم جمعیتی بالای داشتند، از جمعیت خالی کردند.

۲. نسل‌کشی در بوسنی شامل: (الف) نسل‌کشی در سربریتیسا (۱۹۹۵) و (ب) در طول جنگ بوسنی در سال‌های ۱۹۹۲-۱۹۹۵ در سراسر بوسنی.

همچنین رژیم اشغالگر قدس برای تغییر ترکیب جمعیتی سرزمین‌های اشغالی و بیشتر شدن تعداد یهودیان نسبت به مسلمانان و اجرای طرح‌های توسعه‌طلبانه خود، اقدام به حذف فیزیکی اعراب مسلمان یا آواره کردن آن‌ها و جذب مهاجران یهودی از سراسر دنیا و اسکان آن‌ها در سرزمین‌های اشغالی می‌کند.

مثال

منظور از هویت اقتصادی چیست؟

• کنش اقتصادی و نهاد اقتصاد:

در هر جامعه‌ای، اقتصاد در رابطه با **سایر نهادها** شکل می‌گیرد و با آن‌ها تناسب دارد.

اقتصاد انواع و اشکال متفاوتی در جوامع مختلف به خود می‌گیرد.

یکی از وجوده تمایز جوامع، نوع اقتصاد و مولفه‌های اقتصادی آن‌هاست.

تعريف کنش اقتصادی: به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسائل ضروری زندگی و رفع

نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی می‌گویند.

کنش اقتصادی بخشی از کنش اجتماعی است چون در رابطه با دیگران صورت می‌گیرد.

تعريف نهاد اقتصاد: مجموعه کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و

ثروت صورت می‌گیرد، نهاد اقتصاد نامیده می‌شود.

• هویت اقتصادی در افراد و کشورها:

هویت اقتصادی افراد را می‌توان در قالب عناوینی چون تولیدکننده، کارگر، کارمند، تاجر و کارآفرین و یا ویزگی‌هایی همچون کم‌فروش، محترک

و دلال نشان داد.

گروههای، سازمان‌ها، کشورها و جهان‌های اجتماعی نیز دارای هویت اقتصادی هستند. مثلاً انجمن حمایت از بیماران خاص، مجمع خیرین

مدرسه‌ساز و شرکت تعاونی دارای هویت اقتصادی‌اند.

جوامع نیز هویت‌های اقتصادی مختلفی دارند. مثلاً اقتصادهای دانشبنیان، تک محصولی (مثل اقتصاد نفتی)، مقاوم-شکننده، دولتی-

غیردولتی، سرمایه‌داری-سوسیالیستی-اسلامی.

• اقتصاد ایران و ویزگی‌هایش:

اقتصاد امروز ما محصول رویدادهای گذشته و عملکرد کنونی ماست.

* اقتصاد ایران دو بعد دارد:

(اول) از یک سو دستاوردهای اقتصادی داشته همچون بهره‌مندی مردم از آب، برق، گاز و ارتباطات، ایجاد زیرساخت‌های مختلف، ارتقاء شاخص‌های بهداشت و درمان، موفقیت‌های علم و فناوری، سازندگی خرابی‌های ناشی از جنگ و

(دوم) از سوی دیگر این اقتصاد با معضلاتی مانند تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، توزیع نابرابر امکانات و تحمل‌گرایی مواجه بوده است.

یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار بر شکل‌گیری اقتصاد ایران در طول تاریخ، کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان بوده است.

سرمایه‌های نفتی اگر به درستی استفاده نشود، می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن، به قیمت و درآمد نفتی وابسته است.

یعنی کشور دچار نوسانات اقتصادی می‌شود.

اقتصاد وابسته به نفت، درآمدی هنگفت و بدون زحمتی را ایجاد می‌کند که می‌تواند منجر به تولید ملی ضعیف و شکننده شود. چرا که در اقتصاد نفتی ما با دولت بزرگی مواجه می‌شویم که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار افزایش دهد.

در اقتصاد نفتی حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخته می‌شود، به کمک درآمدهای نفتی تأمین می‌شوند.

پیامدهای اقتصاد نفتی:

اقتصاد وابسته به نفت اگرچه می‌تواند در کوتاه‌مدت احساس رفاه بیشتری را آن هم با نوسانات زیاد برای مردم ایجاد کند اما پایدار نیست. وابستگی اقتصاد یک کشور به نفت می‌تواند مورد سوءاستفاده طمع و رزان بین‌المللی قرار گیرد و از آن به عنوان ابزاری برای فشار بر جامعه استفاده کند. مثلًاً انواع تحریم‌های اقتصادی نفتی و مالی از سال ۱۳۸۹ تاکنون با همین رویکرد علیه کشور ما اجرا شده است تا هم درآمد نفتی کشور را محدود کنند و هم از انتقال آن به کشور جلوگیری کنند.

هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد. استعمارگران غربی در زمان قاجار تلاش کردند امتیازاتی از ایران بگیرند برای مثال می‌توان به امتیاز رویتر و رژی اشاره کرد. در دوران پهلوی نیز از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاز و تخریب بنیادهای توسعه ملی به ویژه روح خودباری به اقتصاد ایران ضربه زدند.

اقتصاد، روزنه ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی در جوامع مختلف بوده است.

مدل اقتصادی جهان غرب:

جهان غرب هویت خود را براساس **اقتصاد** شکل می‌دهد. یعنی بر دارایی و توان اقتصادی متتمرکز است.

سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است. اقتصاد سرمایه‌داری یعنی جستجوی سود از طریق بازار. در شیوه سرمایه‌داری، هدف کنشگران و بنگاههای اقتصادی بدست آوردن حداکثر سود است. آن‌ها به وسیله علوم تجربی اقدام به ساماندهی حسابگرانه و دقیق مولفه‌های اقتصادی (کار، سرمایه، مواد، تکنولوژی و غیره) می‌کنند تا به حداکثر سود برسند.

شیوه‌های اقتصادی دیگری غیر از سرمایه‌داری، همچون تعاضی، دولتی، همیاری و سوسیالیستی وجود دارند که کشورهای غربی در مسیر گسترش خود این شیوه‌های غیرسرمایه‌دارانه را تخریب می‌کنند.

در نگاه کشورهای سلطه‌گر غرب، پاشنه آشیل ایران، اقتصاد آن است. به همین دلیل جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

اقتصاد مقاومتی در ایران:

ایران برای بازسازی هویت اقتصادی خود به سمت اجرای **قانونی اساسی** و **سیاست‌های اقتصاد مقاومتی** رفته است.

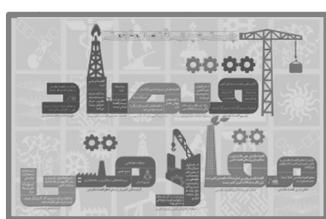
تعريف اقتصاد مقاومتی: الگویی از اقتصاد پیشرفت، مستقل و مستحکم است که دارای ویژگی‌های زیر است:

باور به تعالیم اسلام، اتکا به ظرفیت‌های مولّد مردمی و دولتی، روحیه جهادی، خلاقیت، نوآوری، ریسک‌پذیری، امید، همبستگی و حضور فعال و موثر در تعاملات جهانی.

اقتصاد مقاومتی برای مردم ایران امنیت، رفاه و پیشرفت تؤمن با عدالت و برای جهان اسلام، الگویی ایرانی- اسلامی از رشد و شکوفایی به ارمنان می‌آورد.

ایران می‌کوشد هویت اقتصادی جدیدی را براساس معیارهای زیر پایه‌ریزی کند: براساس عدالت، با اتکا به دانش و فناوری، تأکید بر استقلال، خودکفایی، منع خامفروشی شروت‌های طبیعی، حفظ اقتدار و عزت ملی، درون‌زایی در عین برون‌گرایی (یعنی اقتصادی که بر تولید داخلی متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند و اقدام به صادرات کالاهای خود می‌کند).

این هویت اقتصادی در مقابل انواع مشکلات و موانع مقاوم و پایدار می‌شود تا بتواند مسیر پیشرفت را بدون تأثیرپذیری از دشمنی‌های بیرونی و موانع درونی طی نماید.

پرسش‌های تشریحی

تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام عبارت نادرست است

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

پرسش‌های چهارگزینه‌ای از جملات مجموعه‌ای و اقتصادی

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید (واژگان کلیدی)

- .۹۸۸ به آگاهی و معانی مشترکی که جهان اجتماعی براساس آن ساخته می‌شود..... می‌گویند.
- .۹۸۹ جهان اجتماعی پدیده‌ای ..... است و به آگاهی و معانی مشترک که جهان اجتماعی براساس آن ساخته می‌شود ..... می‌گویند.
- .۹۹۰ افزایش جمیعت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش ..... و ..... آن است.
- .۹۹۱ مجموعه کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات صورت می‌گیرد ..... را شکل می‌دهد.
- .۹۹۲ اقتصاد امروز ما محصول ..... و عملکرد کنونی ماست.
- .۹۹۳ در جهان غرب هویت انسان‌ها و جوامع پیش از هر چیز به ..... و ..... اقتصادی آن‌ها وابسته است.
- .۹۹۴ تأمین جمیعت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسائلهای ..... است.
- .۹۹۵ ایران در دو برهه زمانی سیاست‌های ..... را اجرا کرد.
- .۹۹۶ جهان غرب هویت خود را براساس ..... شکل می‌دهد و ..... عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.
- .۹۹۷ ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را با اجرای قانون اساسی و سیاست‌های ..... تعقیب می‌کند.

به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید

.۹۹۸ هویت هر جهان اجتماعی بر چه اساس شکل می‌گیرد؟

.۹۹۹ گسترش جهان اجتماعی از چه طریقی صورت می‌گیرد؟

.۱۰۰ هدف اسلام چیست؟

.۱۰۱ لازمه تحقق هدف اسلام از تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن چه می‌باشد؟

.۱۰۲ چه عواملی زمینه تغییر سیاست جمیعتی در ایران را فراهم آورد؟

.۱۰۳ چرا جوامع غربی با سالمندی جمیعت همراهاند؟

.۱۰۴ مهم‌ترین کارکرد نهاد خانواده چه می‌باشد و شاخص و نشانه جهان اجتماعی متعدد کدام است؟

.۱۰۵ یکی از عوامل شکل‌گیری اقتصاد در طول تاریخ معاصر ایران چه می‌باشد؟

.۱۰۶ ایران اسلامی آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را چگونه تعقیب می‌کند؟

.۱۰۷ علت تهاجم اقتصادی استعمارگران غربی در طول تاریخ علیه سایر ملت‌ها و اکنش آن‌ها چه بوده است؟

۱۰۰۸. تصویر زیر برخورد رژیم اشغالگر قدس با فلسطینیان در سرزمین‌های اشغالی را نشان می‌دهد. این رفتار به کدام بعد هویت مربوط می‌شود؟

۱۰۰۹. راه گسترش هر فرهنگ در جامعه چه می‌باشد؟

۱۰۱۰. چه وقت نهاد سیاست، در جامعه دخالت می‌کند؟

اصطلاحات را تعریف کنید

۱۰۱۱. کنش اقتصادی:

۱۰۱۲. اقتصاد مقاومتی:

۱۰۱۳. سیاست‌های جمعیتی:

به پرسش‌های زیر پاسخ کامل دهید

۱۰۱۴. کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله چیست و منجر به چه عاملی می‌شود؟

۱۰۱۵. در چه شرایطی افزایش جمعیت از دیدگاه اسلام ضروری است؟

۱۰۱۶. چه عاملی امروزه جهان اجتماعی را با کاهش جمعیت مواجه می‌کند؟

۱۰۱۷. تأثیر اجرای سیاست‌های کاهش جمعیتی در کشور ایران را بنویسید؟

۱۰۱۸. وظیفه مردم ایران در اقتصاد مقاومتی چیست؟

۱۰۱۹. کاهش بیش از حد و کم سابقه رشد سالانه جمعیت چه پیامدی در کشور ایران داشت؟

۱۰۲۰. وضعیت اقتصادی ایران از گذشته تا امروز با چه عواملی دست به گریبان بوده است؟

۱۰۲۱. آثار و نتایج قیمت نفت بر یک اقتصاد وابسته با آن را بنویسید.

۱۰۲۲. هجوم اقتصادی از سوی استعمارگران غربی را در زمان قاجار و دوره پهلوی بنویسید.

۱۰۲۳. ویژگی‌های هویت اقتصادی جامعه ما کدام‌اند؟

۱۰۲۴. کشورهای سلطه‌گر غرب پاشنه آشیل ایران اسلامی را چه می‌دانند؟ چرا؟

۱۰۲۵. اقتصاد مقاومتی چیست و ارمغان آن برای جهان اسلام و جامعه بشری چیست؟

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱۰۲۶. به ترتیب «اولین شرط بقاء یک جامعه»، «راه گسترش یک فرهنگ»، «مفهوم درونزاگی در عین برونوگرایی»، «یکی از راههای نجات ایران از تحريم‌ها» و «علت پاشنه آشیل بودن اقتصاد ایران اسلامی» چیست؟ [ذکری]

۱) جمعیت- شناختن، پذیرفتن و عمل کردن- اقتصاد متکی بر تولید داخلی و عدم خرید کالاهای خارجی- بازسازی هویت اقتصادی خود از طریق تولیدات داخلی- ازین رفتن تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری توسط کشورهای غربی

۲) اقتصاد- تعامل با فرهنگ‌های دیگر- اقتصاد متکی بر تولید داخلی و عدم خرید کالاهای خارجی- بازسازی هویت اقتصادی خود از طریق تولیدات داخلی- اقتصاد را اساس همه چیز دانستن

۳) جمعیت- شناختن، پذیرفتن و عمل کردن- اقتصاد متکی بر تولید داخلی و تعامل محصولات تولیدی با دیگر کشورها- بازسازی هویت اقتصادی خود از طریق اقتصاد مقاومتی- ازین رفتن تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری توسط کشورهای غربی

۴) اقتصاد- تعامل با فرهنگ‌های دیگر- اقتصاد متکی بر تولید داخلی و تعامل محصولات تولیدی با دیگر کشورها- بازسازی هویت اقتصادی خود از طریق اقتصاد مقاومتی- اقتصاد را اساس همه چیز دانستن

۱۰۲۷. پاسخ درست را با توجه به موارد زیر بیان کنید. [ذکری]

«حاملان فرهنگ و معنای آن»؛ «عامل شکل گیری نظام خویشاوندی»؛ «معنای محدود شدن گستره جهان اجتماعی»؛ «یکی از عوامل موجب تحقق جهان اجتماعی توحیدی»؛ «هدف استفاده از علوم تجربی در نظام سرمایه‌داری»

۱) اعضای یک جهان اجتماعی- گسترش تعداد خانواده‌ها- کاهش جمعیت- اعضای جامعه حاملان و عاملان به فرهنگ حق باشند- قابلیت دسترسی به اقتصاد از طریق روش تجربی

۲) نهادهای اجتماعی آن جهان اجتماعی- ایجاد نسبت‌های خانوادگی بیشتر- افزایش جمعیت- اعضای جامعه دنیاپروری را تلاش اقتصادی متمایز بدانند- قابلیت دسترسی به اقتصاد از طریق روش تجربی

۳) نهادهای اجتماعی آن جهان اجتماعی- ایجاد نسبت‌های خانوادگی بیشتر- افزایش جمعیت- اعضای جامعه دنیاپروری را تلاش اقتصادی متمایز بدانند- تضمین حداکثری سود

۴) اعضای یک جهان اجتماعی- گسترش تعداد خانواده‌ها- کاهش جمعیت- اعضای جامعه حاملان و عاملان به فرهنگ حق باشند- تضمین حداکثری سود

۱۰۲۸. به ترتیب پاسخ درست «راهکار جهان متعدد برای جبران کاهش جمعیت»، «مفهوم سیاست‌های جمعیتی»، «نشانگر ابعاد هویتی جمعیت»،

«از عوامل شکل گیری اقتصاد در تاریخ معاصر ایران» و «روزنۀ ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی جوامع» در کدام گزینه آمده است؟ [ذکری]

۱) تشویق به فرزندآوری- تدبیر و چاره‌اندیشی برای حل مشکل کاهش یا افزایش جمعیت- مکان- انقلاب صنعتی- اقتصاد

۲) پذیرش مهاجران- تدبیر و چاره‌اندیشی برای حل مشکل کاهش جمعیت- نسل کشی- کشف نفت- از خودبیگانگی فرهنگی

۳) تشویق به فرزندآوری- تدبیر و چاره‌اندیشی برای حل مشکل کاهش جمعیت- مکان- انقلاب صنعتی- از خودبیگانگی فرهنگی

۴) پذیرش مهاجران- تدبیر و چاره‌اندیشی برای حل مشکل کاهش یا افزایش جمعیت- نسل کشی- کشف نفت- اقتصاد

۱۰۲۹. پاسخ درست با توجه به جملات زیر چیست؟ [ذکری]

«پدیده حاصل از استفاده نادرست از نفت»؛ «نام مفهوم فعالیت روزمره برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معشیتی»؛ «هدف تحریم‌های اقتصادی از سال ۱۳۸۹»؛ «نحوه هجوم اقتصادی به ایران در زمان قاجار»؛ «عامل اصلی هویت‌یابی جوامع غربی»

۱) فروش آن به کشورهای نظام سرمایه‌داری- کنش اقتصادی- جلوگیری از انتقال درآمد نفتی به ایران- تلاش برای اخذ امتیاز تنباکو- سوسیالیستی

۲) اقتصاد وابسته به درآمد نفتی- کنش اجتماعی- جلوگیری از فعالیت ایران در منطقه- تلاش برای اخذ امتیاز تنباکو- سرمایه‌داری

۳) فروش آن به کشورهای نظام سرمایه‌داری- کنش اجتماعی- جلوگیری از فعالیت ایران در منطقه- تلاش برای اخذ امتیاز رویتر و رژی- سوسیالیستی

۴) اقتصاد وابسته به درآمد نفتی- کنش اقتصادی- جلوگیری از انتقال درآمد نفتی به ایران- تلاش برای اخذ امتیاز رویتر و رژی- سرمایه‌داری

۱۰۳۰. کدام پدیده از تشکیل یه گروه سه نفره به وجود می‌آید؟ ۱۰۳۰

- ایجاد پدیده جمع ایجاد روابط متقابل ایجاد روابط و داور ایجاد روابط پیچیده‌تر

۱۰۳۱. به ترتیب «کارکرد نهاد خانواده-نهاد سیاست-سال تصویب اصول کلی سیاست‌های جمعیتی» کدام است؟ ۱۰۳۱

- فرزندآوری-مسئول هماهنگی نهادهای دیگر - ۱۳۹۳

- فرزندآوری-مسئول سیاست‌های جمعیتی - ۱۳۹۰

- تربیت فرزندان-مسئول هماهنگی نهادهای دیگر - ۱۳۹۰

- تربیت فرزندان-مسئول سیاست‌های جمعیتی - ۱۳۹۳

۱۰۳۲. به آثار داشتن وضعیت اقتصادی وابسته به نفت در کدام گزینه اشاره نشده است؟ ۱۰۳۲

- کوچک شدن دولت ناشی از کم کاری اقتصاد ضعیف شدن تولید ملی

- تامین هزینه آموزش و بهداشت از درآمد نفت وابستگی رشد و افول اقتصاد به نفت

۱۰۳۳. هجوم اقتصادی به ایران در زمان قاجار از طریق ..... در زمان پهلوی از طریق ..... و ..... بود و هدف

از تحریم‌ها بعد از انقلاب اولاً برای محدود کردن درآمد نفتی و ثانیاً برای ..... بوده است. ۱۰۳۳

- اخذ امتیازات مختلف- فروش نفت- فروش صنایع مونتاژ- فروش کالاهای مصرفی- خرید از کشورهای عربی

- گرفتن امتیاز رزی- تاراج نفت- تخریب بنیادهای تولید ملی- فروش کالاهای مصرفی- خرید از کشورهای عربی

- اخذ امتیازات مختلف- تاراج نفت- فروش جنگ افزار- فروش کالاهای مصرفی- ممانعت از انتقال آن

- گرفتن امتیاز استخراج نفت- چپاول سرمایه ملی- فروش جنگ افزار- تخریب بنیادهای تولید ملی- ممانعت از انتقال آن

۱۰۳۴. اقتصاد روزنه ورود چیست و کمپانی هند شرقی برای چه تلاش می‌کرد و عامل اصلی هویت‌یابی جوامع غربی کدام است؟ ۱۰۳۴

- استعمار- هویت‌زدایی و چپاول ثروت مردم هند- سرمایه‌داری

- وابستگی- اعمال اقتصادی و تجاری- سکولاریسم

- استثمار- هویت‌زدایی و چپاول ثروت مردم هند- سرمایه‌داری

- وابستگی- اعمال اقتصادی و تجاری- سکولاریسم

۱۰۳۵. کدام مورد در درون مفهوم اقتصاد مقاومتی جای ندارد؟ ۱۰۳۵

- انکاء به ظرفیت‌های مولد مردمی الگویی از اقتصاد پیشرفتی

- همبستگی تعلل در برابر ورودی‌های فرهنگی

۱۰۳۶. به ترتیب پاسخ «شناخت و عمل کردن به فرهنگ صرفا از عهده چه کسانی برمی‌آید»، «تنها راه ایجاد رحمت و مودت میان زن و مرد» و

«معنای کم شدن جمعیت یک جهان» چیست؟ ۱۰۳۶

- افراد و اعضای جهان اجتماعی- ازدواج- محدود شدن گستره آن جامعه

- اعضای کشگر جهان اجتماعی- ازدواج- محدود شدن فرهنگ آن جامعه

- افراد و اعضای جهان اجتماعی- گسترش خانواده‌ها- ازین رفتن جامعه

- نهادهای فرهنگی- گسترش خانواده‌ها- محدود شدن گستره آن جامعه

۱۰۳۷. کارکرد نهاد در کدام گزینه بیان نشده است؟ ۱۰۳۷

- برقراری روابط اجتماعی میان جمعیت گسترشده به کمک نهاد صورت می‌گیرد.

- جزئی از لایه‌های جهان اجتماعی بوده و انواع آن نهاد فرهنگی، نهاد اجتماعی و نهاد اقتصادی می‌باشد.

- لازمه بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش نهادهای جامعه است.

- گسترش نهادی به معنای گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی است.

۱۰۳۸. به ترتیب پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟ .....تذکیر

الف) راه گسترش هر فرهنگ (ب) هدف دین مبین اسلام (پ) معادل مفهومی گسترش نهادی

۱) عقاید، ارزش‌ها و هنجارها- افزایش پیروان معتقد به حق- شکل‌گیری جمعیتی برای رفع نیازهای مردم جامعه

۲) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن- تحقق جهان اجتماعی توحیدی- گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی

۳) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن- افزایش پیروان عامل به حق- با افزایش جمعیت روابط با واسطه نخواهند بود.

۴) عقاید، ارزش‌ها و هنجارها- تحقق جهان اجتماعی توحیدی- شکل‌گیری جمعیتی برای رفع نیازهای مردم جامعه

۱۰۳۹. کدام عامل موجب عدم تحقق جهان اجتماعی توحیدی است؟ .....تذکیر

۱) به وجود آمدن جامعه سکولار

۲) عمل به فرهنگ توحیدی

۳) تطبیق فرهنگ حق و اعمال افراد

۴) ورود فرهنگ حق

۱۰۴۰. شکل رو به رو نشان‌دهنده کدام مفهوم جامعه شناسی نیست؟ .....تصویر

۱) باز تولید فرهنگ یک جامعه

۲) کنترل جمعیتی در راستای سیاست‌های اقتصادی

۳) بسط گستره جهان اجتماعی

۴) افزایش حاملان فرهنگ

درس شانزدهم

- .۹۷۷ درست .۹۷۸ نادرست .۹۷۹ نادرست- کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند.
- .۹۸۰ درست .۹۸۱ درست .۹۸۲ درست .۹۸۳ درست .۹۸۴ درست .۹۸۵ درست .۹۸۶ نادرست- در دو برهه زمانی نه چندین برهه زمانی.
- .۹۸۷ درست .۹۸۸ فرهنگ .۹۸۹ معنادار- فرهنگ .۹۹۰ فرهنگ و معانی .۹۹۱ نهاد اقتصاد .۹۹۲ رویدادهای گذشته .۹۹۳ دارایی- توان .۹۹۴ هویتی .۹۹۵ کاهش جمعیت .۹۹۶ اقتصاد- سرمایه‌داری .۹۹۷ اقتصاد مقاومتی .۹۹۸ براساس عقاید و ارزش‌های کلان .۹۹۹ از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد.
- .۱۰۰ تاسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن .۱۰۱ لازمه تحقق هدف اسلام جمعیت مناسب است.
- .۱۰۲ کاهش بیش از حد و کم سابقه رشد سالانه جمعیت .۱۰۳ به دلیل بالا رفتن سن ازدواج، افزایش بی ثباتی، فروپاشی خانواده‌ها و طلاق، رفاه زدگی، عافیت طلبی و مصرف‌گرایی و هزینه پنداشتن فرزندان .۱۰۴ مهم‌ترین کارکرد فرزندآوری و تأمین جمعیت می‌باشد و شاخص و نشانه جهان اجتماعی متعدد کاهش جمعیت می‌باشد.
- .۱۰۵ کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان بوده است.
- .۱۰۶ با اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی .۱۰۷ بهدلیل اینکه اقتصاد روزنه ورود استعمار و نابودی هويت سیاسی اجتماعی و فرهنگی جوامع بهشمار می‌رود.
- .۱۰۸ هرگونه اقدام به نابودی و حذف فیزیکی کل یا بخشی از جمعیت یک گروه بومی، قومی، مذهبی و ... را نسل کشی یا پاکسازی نسلی می‌گویند. پدیده نسل کشی در جهان، نشانگر ابعاد هویتی جمعیت است. رژیم اشغالگر قدس برای تغییر ترکیب جمعیتی سرزمین‌های اشغالی و بیشتر شدن تعداد یهودیان نسبت به مسلمانان و اجرای طرح‌های توسعه طلبانه خود، ضمن حذف فیزیکی اعراب مسلمان و آواره کردن آنها به جذب مهاجران یهودی از سراسر دنیا و کوچ دادن آنها به سرزمین‌های اشغالی اقدام می‌کند.
- .۱۰۹ شناختن (اندیشیدن) پذیرفتن و عمل کردن به آن است. که از عهده افراد و اعضای جهان اجتماعی بر می‌آید و اعضای جهان اجتماعی حاصل و عامل فرهنگ و معانی آن هستند.

.۹۷۰ نظام لیبرال دموکراتی مطابق با احکام الهی نیست، در نتیجه نامشروع است. (رد گزینه‌های «۲» و «۴») همان‌طور که می‌دانید نظام لیبرال دموکراتی، هر آن‌چه را که مستقل از خواست مردم باشد، انکار می‌کند. (رد گزینه «۳»)

.۹۷۱ این تست، تست ترکیبی از پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم است. بخش اول (سال دوازدهم درس ششم): بخش اول گزینه‌های سوم و چهارم درست است. / بخش دوم (سال دهم درس سوم): نسلی که توانایی حفظ و انتقال فرهنگ به نسل بعد را ندارد موجب فروپاشی و دگرگونی جهان اجتماعی می‌شود که فقط در گزینه «۴» آمده است. / بخش سوم (سال یازدهم درس هشتم): وابستگی اقتصادی کشورهای استعماری، دولت‌های مستقل را در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار می‌دهد.

.۹۷۲ این سؤال، سؤال ترکیبی از پایه‌های دهم و یازدهم و دوازدهم است. بخش اول (سال دوازدهم درس ششم): اگر قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد اما تبعیت از آن، از روی رضایت باشد، قدرتی مقبول ولی غیرمشروع وجود دارد. / بخش دوم (سال دهم درس پنجم): در گزینه‌های «۱» و «۲» مطالب درست بیان شده است. / بخش سوم (سال یازدهم درس یازدهم): در صورتی که بحران‌های اقتصادی کنترل نشود می‌تواند به فروپاشی نظام سیاسی منجر شود.

.۹۷۳ کنش سیاسی و استفاده از قدرت، یا به صدق تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن: اگر تمایل به حفظ وضع موجود باشد، هدف پیش‌گیری از تغییر است. هرگاه تمایل به تغییر وجود داشته باشد، هدف ایجاد وضعیت بهتر است.

.۹۷۴ این سؤال یک سؤال ترکیبی بسیار مهم است. قسمت اول و دوم گزینه «۱» درست است. اما قسمت سوم آن نادرست است. زیرا: فارابی علوم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می‌دانست. / قسمت اول گزینه «۳» نادرست است. زیرا: به جای جمهوری باید دموکراتی گفته می‌شد. قسمت دوم در مورد جامعه‌شناسی انتقادی درست است، نه ماقس ویر. قسمت سوم درست است. / قسمت اول و دوم گزینه «۳» درست است، اما قسمت سوم نادرست است. زیرا: این جمله، در مورد نظریات این خلدون درست است، نه فارابی

.۹۷۵ معیار فعالیت سیاسی خوب: مهم‌ترین هدف ما در زندگی دستیابی به فضیلت‌های انسانی و سعادت همگان است. سعادت و فضیلت در زندگی خوب و جامعه خوب به دست می‌آید، از این‌رو فعالیت‌های سیاسی باید در جهت دسترسی به جامعه خوب برای دستیابی به فضیلت‌های انسانی و سعادت باشند. / امور سیاسی خنثی نیستند: مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش انسان‌ها قرار می‌گیرند. / دشواری تشخیص خوب از بد، نباید بهانه‌ای برای دست کشیدن از شناخت معتبر و علمی بشود.

.۹۷۶ ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه (مثلاً جوامع غربی) به دست می‌آوریم به همه جوامع تعمیم دهیم.

.۹۷۷ پاسخ گزینه ۱ است

۱۰۲۱. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود، که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است، دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت، و به رواج کسب و کار، افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.

۱۰۲۲. این کار در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز روپتر و رژی ... در دوره پهلوی از طریق تاراج نفت و فروش جنگ افشار - کالاهای مصری و صنایع موتناز و تخریب بنیادهای ملی به ویژه روح خود باوری ملت ایران انجام شد.

۱۰۲۳. اقتصاد امروز ما محصول رویدادهای گذشته و عملکرد کنونی ماست. این اقتصاد از سویی انواع دستاوردهای اقتصادی مانند گسترش بهرهمندی مردم کشور از آب و برق و گاز و ارتباطات، ایجاد زیرساخت‌های مختلف مثل سدها و نیروگاهها، توسعهٔ ظرفیت تولیدی کشور در انواع محصولات، ارتقاء شاخص‌های بهداشت و درمان، موفقیت‌های علم و فناوری، سازندگی خرابی‌های ناشی از جنگ، جبران برخی عقب ماندگی‌های تاریخی، مقابله با تحريم‌ها و ... را در پی داشته است و از سوی دیگر با مضاعلاته چون تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، توزیع نابرابر امکانات، تجمل گرایی و غلبه فرهنگ مصری و ... دست به گریبان است.

۱۰۲۴. این کشورها که از سویی، اقتصاد را اساس همه چیز می‌پنداشتند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیر سرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند. پاشنه آشیل ایران را اقتصاد می‌دانند. از این رو جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

۱۰۲۵. اقتصاد مقاومتی‌الگویی از اقتصاد پیشرفته، مستقل و مستحکم است که با، باور به تعالیم حیات بخش اسلام و اتکا به روحیه جهادی و با حضور فعال و مؤثر در تعاملات جهانی برای مردم ایران امنیت، رفاه و پیشرفت تأمین با عدالت و برای جهان اسلام و جامعه بشری‌الگویی اسلامی - ایرانی از رشد و شکوفایی بشری را به ارمغان می‌آورد.

۱۰۲۶. اولین شرط بقاء یک جامعه: «جمعیت آن است. راه گسترش یک فرهنگ»: ۱. شناختن. ۲. پذیرفتن. ۳. عمل کردن به آن. **مفهوم درون‌زایی در عین برون‌گرایی:** اقتصادی که مانند چشمها از درون بجوشید و بر تولید داخلی قوی خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند و به صورت متعادلی با سایر کشورها مبادله می‌کند. **یکی از راه‌های نجات ایران از تحريم‌ها:** ایران اسلامی، آرمان بازسازی هویت اقتصادی خود را با اجرای قانون اساسی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تعمیق می‌کند. **عمل پاشه آشیل بدن اقتصاد ایران اسلامی:** برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب، که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پنداشتند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیر سرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این رو جنگ اقتصادی تمام عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

۱۰۲۷. **حاملان فرهنگ و معنای آن:** اعضای جهان اجتماعی، حامل و عامل فرهنگ و معنی آن هستند. **عامل شکل‌گیری نظام خویشاوندی:** با گسترش خانواده‌ها و ایجاد نسبت‌های خانوادگی. **معنای محدود شدن گستره جهان اجتماعی:** کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و

۱۰۲۸. در موقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا افزایش جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد برای حل مشکل جمعیت چاره اندیشی می‌کند.

۱۰۲۹. آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای ملادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم کنش اقتصادی می‌گویند.

۱۰۳۰. الگویی از اقتصاد پیشرفته، مستقل و مستحکم است که با باور به تعالیم حیات بخش اسلام و اتکا به روحیه جهادی برای مردم ایران امنیت، رفاه و پیشرفت تأمین با عدالت و برای جهان اسلام و جامعه بشری‌الگویی از رشد و شکوفایی بشری را به ارمغان می‌آورد.

۱۰۳۱. در موقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا رشد جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد، برای حل مشکل جمعیت چاره اندیشی می‌کند و با همراهی و همکاری مردم تدبیر و راه حل‌هایی را به اجرا در می‌آورد که سیاست‌های جمعیتی تاییده می‌شود.

۱۰۳۲. بهمنزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. از این رو تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی مسائلهای هویتی است.

۱۰۳۳. اولاً فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت، بسط می‌باید فرهنگ حق باشد و نه فرهنگ باطل ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند در این صورت افزایش جمعیت ضروری است.

۱۰۳۴. در موقعی اختلال در نهاد خانواده، جهان اجتماعی را با کاهش جمعیت مواجه کند، امروزه جوامع غربی به علت عواملی مثل بالا رفتن سن ازدواج - افزایش بی‌ثباتی و فرو پاشی خانواده‌ها و طلاق... با سواله کاهش جمعیت و عوارضی جون پیری و سالمندی جمعیت مواجه هستند.

۱۰۳۵. ایران در دو برهه‌ی زمانی این سیاست‌ها را اجرا کرد، یک بار پیش از انقلاب اسلامی که از سال ۱۳۴۵ تا زمان پیروزی انقلاب بهطول انجامید و میزان رشد سالانه جمعیت از ۳/۱ به ۲/۷ درصد در سال کاهش یافت و ۲ بار دیگر بنا به ضرورت، از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۶۸ این سیاست اجرا شد که در نتیجه آن میزان رشد سالانه جمعیت از ۳/۹ به ۱/۳ درصد کاهش یافت.

۱۰۳۶. مردم و دولت ایران می‌کوشند براساس عدالت، با اتکا به دانش و فناوری و با تأکید بر استقلال، خودکفایی، منع خام فروشی ثروت های طبیعی، حفظ اقتدار و عزت ملی، درون‌زایی در عین برون‌گرایی، هویت اقتصادی نوینی را در این سرزمین پایه‌ریزی کنند. این هویت اقتصادی در مقابل انواع مشکلات و موانع، مقاوم و پایدار می‌شود تا بتواند مسیر پیشرفت را بدون تأثیرپذیری از دشمنی‌های بیرونی و موانع درونی طی نماید.

۱۰۳۷. زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد. از سال ۱۳۹۰ تجدید نظر در سیاست‌های کاهش جمعیت شروع شد و سرانجام در سال ۱۳۹۳ اصول کلی سیاست‌های جمعیتی کشور تصویب گردید.

۱۰۳۸. از سویی انواع دستاوردهای اقتصادی مانند گسترش بهرهمندی مردم کشور از آب و برق و گاز و ارتباطات ایجاد زیرساخت‌های مختلف - ارتقاء شاخص‌های بهداشت و درمان، موفقیت‌های علم و فناوری، سازندگی خرابی‌های ناشی از جنگ، ... و از سویی دیگر با مضاعلاتی چون تورم - بیکاری وابستگی به نفت - تجمل گرایی و غلبه فرهنگ مصرفی دست به گریبان است.

پلیکنیک آنست

۱۰۳۱. نهاد خانواده: فرزندآوری. نهاد سیاست: مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد. سال تصویب: ۱۳۹۳.

پاسخ گزینه ۱ است

۱۰۳۲. کوچک شدن دولت به کاهش اقتصاد دولتی ارتباط دارد نه موضوع وابستگی به نفت.

پاسخ گزینه ۱ است

۱۰۳۳. هجوم اقتصادی به ایران در زمان قاجار از طریق گرفتن امتیاز رژی، در زمان پهلوی از طریق تاراج نفت، تخریب بنیادهای تولید ملی و فروش جنگ افزار بود و هدف این تحریم‌ها اولاً برای محدود کردن درآمد نفتی و ثانیاً برای ممانعت از انتقال آن بوده است.

پاسخ گزینه ۲ است

۱۰۳۴. اقتصاد عامل نفوذ اقتصاد است. اکمپانی هند شرقی به ظاهر اعمال تجاری و اقتصادی انجام می‌داد اما هدف این استعمار مردم هند و چپاول ثروتشان بود. / سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.

پاسخ گزینه ۱ است

پاسخ گزینه ۲ است

پاسخ گزینه ۱ است

۱۰۳۷. گزینه «۳»، گزینه نادرست است و پاسخ درست آن: لازمه بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است.

پاسخ گزینه ۳ است

پاسخ گزینه ۲ است

۱۰۳۹. جامعه سکولار.

پاسخ گزینه ۱ است

۱۰۴۰. پاسخ گزینه ۴ است چون: این تصویر به کنترل جمعیت نمی‌پردازد.

پاسخ گزینه ۲ است

سلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. «**یکی از عوامل موجب تحقق جهان اجتماعی توحیدی**»: اعضای جامعه حاملان و عاملان به فرهنگ حق باشند. «**هدف استفاده از علوم تجربی در نظام سرمایه‌داری**»:

سودآوری حداکثری.

پاسخ گزینه ۲ است

۱۰۴۸. «**راهکار جهان متعدد برای جبران کاهش جمعیت**»: سیاست‌های تشویقی و پذیرش مهاجران (بخش اول همه گزینه‌ها درست است). «**مفهوم سیاست‌های جمعیتی**»: در موقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا افزایش جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست که مسئولیت هماهنگی نهادها را بر عهده دارد، برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند و با همراهی و همکاری مردم برای تأمین جمعیت، تدبیر و راه حل‌هایی را به اجرا در می‌آورد. «**تشانگ ابعاد هویتی جمعیت**»: پدیده نسل کشی در جهان، نشانگ ابعاد هویتی جمعیت است. «**از عوامل شکل‌گیری اقتصاد در تاریخ معاصر ایران**»: کشف نفت. «**روزنۀ ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی جوامع**»: اقتصاد.

پاسخ گزینه ۳ است

۱۰۴۹. «**پدیده حاصل از استفاده نادرست از نفت**»: اقتصاد وابسته به درآمد نفتی. «**نام مفهوم فعالیت روزمره برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معشیتی**»: کنش اقتصادی. «**هدف تحریم‌های اقتصادی از سال ۱۳۸۹**»: جلوگیری از انتقال درآمد نفتی به ایران. «**نحوه هجوم اقتصادی به ایران در زمان قاجار**»: تلاش برای اخذ امتیاز رویتر و رژی. «**عامل اصلی هویت‌یابی جوامع غربی**»: سرمایه‌داری.

پاسخ گزینه ۲ است

۱۰۵۰. آن هنگام که گروه‌های انسانی بیشتر از دو نفر می‌شود، پدیده جمجمه ظهور می‌یابد.

پاسخ گزینه ۱ است